

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **BENCONT INVESTMENTS, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Astrová 2/A, IČO: 36 432105, v dovolacom konaní zastúpenej Advokátskou kanceláriou ADVOKÁTI s.r.o., so sídlom v Bratislave, Klariská 7, za ktorú koná advokát konateľ Mgr. Ján Buocik, proti povinnej **S. K.**, bývajúcej v P., o vymoženie **467,68 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 16 Er 215/2011, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 5. apríla 2012 sp.zn. 15 CoE 27/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávnenej **o d m i e t a**.

Povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnena podala súdnej exekútorke návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 467,68 Eur s príslušenstvom. Povinnosť povinnej zaplatiť jej vymáhanú sumu preukazovala k návrhu pripojeným rozhodcovským rozsudkom z 18. novembra 2010 sp.zn. B1209444 vydaným Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri spoločnosti ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA a MEDIAČNÁ, a.s., so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta 7. Súdna exekútorka následne požiadala v zmysle § 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) Okresný súd Spišská Nová Ves o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Spišská Nová Ves (exekučný súd) uznesením zo 16. decembra 2011 č.k. 16 Er 215/2011-14 žiadosť súdnej exekútorke JUDr. Viery Uhríkovej o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že

z rozhodcovského rozsudku, na poklade ktorého sa vykonanie exekúcie navrhuje, vyplýva, že povinná bola zaviazaná na splnenie povinnosti z dôvodu, že nesplatila úver poskytnutý jej právnym predchodcom oprávnenej (Poštová banka, a.s.) na základe zmluvy o úvere. S prihliadnutím na povahu účastníkov a obsah tejto zmluvy dospel k záveru, že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a pri posudzovaní veci treba preto vychádzať z výkladových pravidiel Smernice Rady 93/13/EHS o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“). Za neprijateľné treba považovať také dojednania, ktoré bránia spotrebiteľovi v uplatňovaní práva podať žalobu, vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi predpismi výhradne arbitrážou. O takýto prípad ide aj v danej veci, lebo podľa všeobecných podmienok článku 9, bodu 9.5 v prípade nedosiahnutia dohody, budú akékoľvek spory vzniknuté na základe alebo súvisiace s ZoÚ a OP rozhodované výlučne v rozhodcovskom konaní pred konkrétnym rozhodcovským súdom s tým, že toto rozhodnutie bude konečné a záväzné. Rozhodcovská doložka takto formulovaná v obchodných podmienkach, má charakter neprijateľnej podmienky a ako taká v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka je neplatná. Za takéhoto stavu teda rozhodcovský súd nemal právomoc v tejto veci konať a rozhodovať. Vychádzal ďalej z názoru, že nie je prípustné, aby súd povolil exekúciu voči povinnej na základe rozhodnutia, ktoré vydal orgán na ktorom sa oprávnená a povinná platne nedohodli. Plnenie z takéhoto exekučného titulu je plnením v rozpore so dobrými mravmi, pretože nerešpektuje vôľu povinnej podriadiť sa výlučne rozhodnutiu toho orgánu, na ktorom sa účastníci platne a teda v súlade so zákonom dohodli. Rozhodcovskému rozsudku, ktorý vzišiel z takéhoto rozhodcovského konania nemožno prisúdiť charakter exekučného titulu, na podklade ktorého by aj za prispenia orgánov verejnej moci prezentovaných exekučným súdom, bolo možné viesť exekúciu na majetok povinnej. Takéto konanie a plnenie, by bolo plnením v rozpore so zákonom a v neposlednom rade aj s dobrými mravmi.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie oprávnenej uznesením z 5. apríla 2012 sp.zn. 15 CoE 27/2012 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Za podrobné, vecne správne a zákonu zodpovedajúce považoval aj dôvody napadnutého uznesenia, s ktorými sa v celom rozsahu stotožnil a na ne odkázal. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil, že vzhľadom na ustanovenia § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, preskúmaním rozhodcovského rozsudku neprekročil exekučný súd svoju právomoc. Keďže sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu,

správne sa exekučný súd zamerlal na skúmanie, či táto neobsahuje neprijateľnú podmienku a dospel k záveru, že rozhodcovská doložka zakotvená v bode 9.5 obchodných podmienok pre úver, ktorá je súčasťou uzavretej úverovej zmluvy medzi účastníkmi konania, je neprijateľnou podmienkou, pretože zakotvuje dohodu, v zmysle ktorej riešenie vzájomných sporov vzniknutých alebo súvisiacich so zmluvou o úvere alebo obchodnými podmienkami budú rozhodované v rozhodcovskom konaní. Takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, lebo neumožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu (vyžaduje od spotrebiteľa, aby riešil spory výhradne „arbitrážou“). Okrem toho výber rozhodcu, ktorý by mal riešiť prípadné spory, ponecháva výlučne na dodávateľa. Dodávateľ zvolil aj miesto rozhodcovského súdu a teda aj konania, ktoré je vzdialené od miesta bydliska povinnej, čo mohlo sťažiť jej prístup k súdu. Navyše, rozhodcovská doložka nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy a je súčasťou úverových zmluvných podmienok oprávneného. Spotrebiteľ nemal na výber, vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami, a mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podpísať sa všetkým obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Vyjadril sa i k ďalším námietkam oprávnenej, ktoré sa týkali údajného nesprávneho prekladu smernice a nepreskúmateľnosti rozhodnutia okresného súdu.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala včas dovolanie oprávnená. Navrhla, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil a poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, alebo aby uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila dovolacími dôvodmi uvedenými v ustanovení § 241 ods. 2. písm. a/, b/, c/ O.s.p.; dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 237 písm. d/, e/, f/ O.s.p. (v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Podľa názoru dovolateľky skutočnosť, že podmienky v spotrebiteľskej zmluve neboli individuálne dojednané, sama osebe nezakladá ich neprijateľnosť. To, že rozhodcovské konanie iniciovala oprávnená z titulu neplnenia si povinnosti riadne a včas zo strany povinnej, nemôže mať za následok neplatnosť rozhodcovskej doložky. Bola preto toho názoru, že rozhodcovská doložka bola dohodnutá v súlade so zákonom. Predložením návrhu na uzavretie rozhodcovskej doložky si oprávnená plnila povinnosť, ktorá jej vyplývala zo zákona o bankách. Z uvedeného vyplýva, že súdy vec nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2

písm. c/ O.s.p.) a konanie zaťažili vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Ďalej uviedla, že právoplatný rozhodcovský rozsudok predstavuje pre exekučný súd prekážku *res iudicata* (§ 237 písm. d/ O.s.p.), tzn. že rozhodcovský rozsudok je nezmeniteľný a záväzný. Prvostupňový a odvolací súd rozhodli o neprijateľnosti zmluvného dojednania *ex offio* napriek tomu, že exekučnému súdu zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva oprávnenie rozhodovať o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky z úradnej povinnosti. Exekučný súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť exekučného titulu. Súd nemá nahrádzať pasivitu spotrebiteľa. Nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenej odoprelo právo na výkon vykonateľného rozhodnutia (*denegatio iustitiae*). V dôvodoch dovolania podrobne rozoberala skutkový a právny stav veci.

Povinná sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie

po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v ustanovení § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/, b/, c/, g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľka v dovolaní výslovne namieta existenciu vady uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p., tvrdiac, že exekučný súd opätovne vec prejednal, existenciu vady uvedenej v § 237 písm. e/ O.s.p., tvrdiac, že nebol podaný návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku, hoci podľa zákona to bolo potrebné a naostatok aj vadu spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorú oprávnená vidí v odmietnutí jej práva na uspokojenie priznanej pohľadávky v exekučnom konaní, hoci zákonné podmienky k tomu neboli splnené.

I. K prvému dovolateľkou namietanému dôvodu, dovolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicatae*) patrí k procesným podmienkam konania a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Jej podstata spočíva v tom, že právoplatný rozsudok predstavuje vec rozsúdenú, v ktorom prípade sa vylučuje možnosť totožnú vec znova prejednať a o nej rozhodnúť. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých už bol pôvodne uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku). O totožnosť účastníkov ide najmä vtedy, ak v novom konaní ide o ten istý nárok medzi tými istými účastníkmi. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singularnej sukcesie. Toto procesné ustanovenie sa uplatní aj v exekučnom konaní (§ 251 ods. 4 O.s.p.).

V posudzovanej veci z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávnenej BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Astrová 2/A, proti povinnej S. K., bývajúcej v P., o vymoženie 467,68 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 16 Er 215/2011, na základe rozhodcovského rozsudku z 18. novembra 2010 sp.zn. B1209444, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta 7, nepredchádzalo žiadne iné exekučné konanie s tým istým predmetom konania a ktoré by sa týkalo tých istých účastníkov. Prekážku rozsúdenej veci

pre exekučné konanie netvorí právoplatný rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, a to ani vtedy, ak exekučný súd skúma, či exekučný titul vydaný vo forme rozhodcovského rozsudku, je materiálne vykonateľný. Z povahy rozhodcovského konania, ktoré je v zákonom vymedzených prípadoch alternatívnou možnosťou k súdnemu sporovému konaniu totiž vyplýva, že jeho výsledkom môže byť titul, splnenia ktorého sa možno domáhať vykonaním exekúcie.

Oprávnená preto neopodstatnene namieta, že súdy nižších stupňov zaťažili konanie vadou uvedenou v § 237 písm. d/ O.s.p..

II. Podľa názoru oprávnenej je konanie súdov nižších stupňov postihnuté aj vadou podľa § 237 písm. e/ O.s.p., ktorej sa mali, ako to vyplýva z obsahu dovolania, dopustiť tým, že nebol podaný návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku, hoci podľa zákona to bolo potrebné.

Podľa dovolacieho súdu o takúto vadu v posudzovanej veci nejde. Ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. zakladá prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku jednej z neodstrániteľných podmienok konania, návrhu na začatie konania; ak konanie prebieha napriek nedostatku návrhu a nejde o prípad, kedy súd môže konať aj bez návrhu, je treba konanie zastaviť.

Exekučný súd ale v danej veci začal konať na základe žiadosti súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej bol povinný rozhodnúť do 15 dní od jej doručenia (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto prípade z určujúceho – obsahového – hľadiska (§ 41 ods. 2 O.s.p.) nejde zo strany oprávnenej o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., ale o námietku inú, ktorú oprávnená uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu súdov nižších stupňov.

III. Oprávnená v dovolaní tiež namieta, že súdy mu v konaní odňali možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné, ak bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Súdna prax je jednotná v tom, že za porušenie práva v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba považovať aj rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky. Výsledkom takéhoto rozhodnutia je totiž zastavenie exekúcie, čím sa oprávnenému v exekučnom konaní odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia (porovnaj uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 24/2010 a sp.zn. 3 Cdo 209/2008).

Dovolací súd preto skúmal, či v danej veci nejde o túto vadu konania.

V rámci prieskumu rozhodnutí súdov z hľadiska uvedenej vady bolo kľúčové zodpovedanie otázky, či exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, je pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oprávnený aj bez návrhu (ex offo) posúdiť platnosť rozhodcovskej doložky, na základe ktorej rozhodcovský súd založil svoju právomoc.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp.zn. 3 Cdo 146/2011 uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 rok 2012 pod rad. č. 46, (dostupnej na internetových stránkach

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nssr.gov.sk), zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia – jednak určitosti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom (túto skutočnosť napokon nepopiera ani dovolateľ). Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosť) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia.

Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to, či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť, nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc

rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý.

Uvedené možno podľa dovolacieho súdu zhrnúť tak, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený a zároveň povinný už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offo) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodit' všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Nemožno preto prisvedčiť dovolateľke v tom, že zo žiadneho ustanovenia procesného predpisu exekučnému súdu nevyplýva oprávnenie rozhodcovskú doložku posúdiť z hľadiska jej platnosti.

V preskúmvanej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadosti súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská doložka bola uzavretá platne.

Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia; exekučný súd si ani neosvojoval postavenie odvolacieho súdu, tak ako to mylne tvrdila vo svojom dovolaní dovolateľka. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky exekučný súd len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

K samotnému záveru exekučného súdu v súvislosti s rozhodcovskou doložkou (jej prijateľnosti a teda platnosti) treba uviesť, že v danom prípade mal exekučný súd k dispozícii rozhodujúce skutkové podklady, z ktorých bol schopný získať potrebné informácie o skutkovom a právnom stave (z rozhodcovského rozsudku z 18. novembra 2010 sp.zn. B1209444, vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri spoločnosti ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA a MEDIAČNÁ, je okrem iného zrejmé, že

rozhodcovský súd založil svoju právomoc na ustanovení bodu 9.5 Obchodných podmienok pre úver (verzia 1/2005), a na zmluve o úvere z 23. septembra 2005. Otázku prijateľnosti rozhodcovskej doložky skúmal z aspektov, ktoré Smernica v čl. 3 bod. 1. a 2. (individuálne dojednanie podmienky) a v bode 1. písm. q/ prílohy k Smernici (zbavenie spotrebiteľa práva podať žalobu) výslovne pripúšťa. Jeho skutkové závery, ktoré v súvislosti s platnosťou rozhodcovskej doložky urobil, majú povahu zjavných skutkových zistení vyplývajúcich z vyššie uvedených podkladov. Záver exekučného súdu o tom, že skúmaná rozhodcovská doložka je neprijateľná a preto je neplatná, nie je v zjavnom rozpore s obsahom spisu. Listiny, ktoré mal exekučný súd k dispozícii, takýto záver umožňovali.

V tejto súvislosti pre úplnosť treba dodať, že oprávnená mylne v dovolaní tvrdí, že exekučný súd postupoval v rozpore so zákonom, keďže ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ OZ, nebolo v čase dojednania rozhodcovskej doložky účinné. Citované zákonné ustanovenie totiž podáva len príkladmo výpočet neprijateľných podmienok uvedených v spotrebiteľských zmluvách. Prijateľnosť podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve bolo preto možné skúmať aj z iných hľadísk, než v tomto ustanovení výslovne uvedených, najmä z tých, ktoré sa nevymykajú z rámca výkladových pravidiel uvedených v Smernici.

Keďže exekučný súd zistil už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, že exekučný titul vydaný vo forme rozhodcovského rozsudku predloženého oprávnenou, je v rozpore so zákonom, dospel k správne záveru, že nie sú splnené podmienky pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Pokiaľ súd prvého stupňa predmetnú žiadosť zamietol a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, nešlo o prípad zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, hoci pre toto rozhodnutie neboli splnené zákonné predpoklady. Postup súdov nižších stupňov nemal preto za následok odňatie možnosti oprávnenej pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

IV. Dovolateľkou namietané ďalšie vady konaní a rozhodnutí súdov, t.j. že ich konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p.), sú síce prípustnými dovolacími dôvodmi, samotné ale prípustnosť dovolania nezakladajú. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania,

nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému prieskumu a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. augusta 2013

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová